

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8540,Tunezyjczycy-zdobywaja-doswiadczenie-w-IPN.html>
08.03.2026, 02:41

Tunezyjczycy zdobywają doświadczenie w IPN

12.10.2012

Od 7 do 12 października gościła w Polsce delegacja przedstawicieli władz i organizacji pozarządowych Tunezji, która po latach rządów dyktatorskich próbuje rozliczyć się z własną przeszłością i budować demokratyczne społeczeństwo obywatelskie.

Gospodarzem wizyty był Instytut Pamięci Narodowej. Została ona zorganizowana we współpracy z Ministerstwem Spraw Zagranicznych.

Tunezyjscy goście mieli okazję dokładnego zapoznania się z ideowymi i prawnymi założeniami polskich doświadczeń w poznawaniu i rozliczaniu się z niedemokratyczną przeszłością oraz powstania i funkcjonowania Instytutu Pamięci Narodowej. Mieli również okazję zapoznania się z działalnością Muzeum Powstania Warszawskiego.

Pierwszego roboczego dnia wizyty prezes IPN dr Łukasz Kamiński przedstawił gościom krótki wykład z historii Polski ostatnich kilkudziesięciu lat, którego motywem przewodnim były zmagania o wolność oraz prawo do poznania i oceniania własnej przeszłości. W kolejnych dniach Tunezyjczycy zapoznawali się z funkcjonowaniem poszczególnych pionów IPN.

Dariusz Gabrel – dyrektor Głównej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu przedstawił działalność Komisji, źródła powstania pionu śledczego IPN, podstawy prawne jego funkcjonowania, powody wyodrębnienia pionu śledczego IPN ze struktur prokuratury powszechnej. Opowiedział również o najważniejszych śledztwach, przedstawił dane statystyczne obrazujące działalność Głównej Komisji.

Jacek Wygoda i Radosław Peterman, dyrektor i zastępca dyrektora Biura Lustracyjnego przedstawili – na tle innych krajów – polski model lustracji, regulacje prawne i praktyczne problemy z ich stosowaniem. Była mowa również o ujawnianiu informacji o działaniach prowadzonych przez organy bezpieczeństwa PRL, osobach przez nie inwigilowanych oraz o publikowaniu danych dotyczących obsady personalnej komunistycznego aparatu władzy i represji. W tej części programu uczestniczyli również przedstawiciele Biura Rzecznika Praw Obywatelskich i Fundacji Helsińskiej, którzy przedstawili zagadnienia rozliczenia z przeszłością oraz działań lustracyjnych w kontekście praw człowieka. Wykład o aksjologicznych fundamentach przemian ustrojowych przedstawił filozof polityki prof. Zbigniew Stawrowski (UKSW, ISP PAN).

Kierownictwo Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów zapoznało gości z problemem pozyskiwania, gromadzenia i opracowywania, ewidencjonowania, konserwacji i digitalizacji oraz udostępniania akt pozostałych po organach bezpieczeństwa PRL. Dyrektor Biura dr Rafał Leśkiewicz mówił o wyłączeniu z powszechnego dostępu dokumentów zawierających dokumenty ważne dziś ze względu na bezpieczeństwo państwa lub zawierających dane wrażliwe. Przedstawił zasady udostępniania dokumentów dziennikarzom i naukowcom. Opisał także stosowane w IPN metody porządkowania dokumentów oraz organizację archiwum. Wojciech Sawicki, zastępca dyrektora BUiAD-u przedstawił kartoteki operacyjne peerelowskiej policji politycznej.

Ostatniego dnia wizyty zastępca dyrektora Biura Edukacji Publicznej IPN dr Łukasz Michalski

przedstawił zasady funkcjonowania i zakres tematyki prowadzonej przez Instytut działalności edukacyjnej. Szerzej omówił rolę i znaczenie projektów dokumentacyjnych, przede wszystkim notacji, prowadzonych przez Biuro, oraz kwestie związane z upamiętnieniem ofiar systemu totalitarnego, w tym poszukiwania nieznanych miejsc pochówku ofiar. Osobny punkt dotyczył sposobu upamiętnienia najważniejszych wydarzeń z historii Polski w przestrzeni publicznej. Goście mieli okazję zapoznać się z dorobkiem naukowym i wydawniczym Instytutu.

Podczas wszystkich punktów wizyty członkowie tunezyjskiej delegacji żywo reagowali, zadawali pytania, porównywali sytuację w swoim kraju i w Polsce. Byli wdzięczni za przedstawienie polskich doświadczeń i rozwiązań. Chekib Derouiche z Ministerstwa Praw Człowieka i Sprawiedliwości Okresu Przejściowego zwrócił uwagę, iż w Tunezji występują liczne napięcia pomiędzy przedstawicielami władz a organami społeczeństwa obywatelskiego. Polskie doświadczenie – powiedział – pozwoliło nam zanotować wiele ciekawych rzeczy, my natomiast musimy się zastanowić, co z tej lekcji wyciągnąć i jak najlepiej to wykorzystać. Leila Bahria, sędzia i – jak się przedstawiła – członek społeczeństwa obywatelskiego podkreśliła, że Tunezja nie zamierza robić wszystkiego na zasadzie kopiuj-wklej. Mam nadzieję – powiedziała – że uda nam się nie powtórzyć pewnych błędów polskich.

*****

Delegacja władz tunezyjskich i organizacji pozarządowych:

Pani Leila Bahria – sędzia, przewodnicząca organizacji „Prawnicy bez granic”

Pan Wahid Ferchichi – profesor prawa, sekretarz generalny stowarzyszenia niezależnej koordynacji sprawiedliwości okresu przejściowego, członek Krajowej Komisji ds. Dialogu nt. Sprawiedliwości Okresu Przejściowego

Pan Chekib Dérouiche – pełnomocnik ministra w Gabinecie ministra Praw Człowieka i Sprawiedliwości Okresu Przejściowego, odpowiedzialny za biuro informacji i kontaktów zewnętrznych.

Pani Mehrezia Helila – dyrektor w Generalnej Dyrekcji Sprawiedliwości Okresu Przejściowego, Ministerstwa Praw Człowieka i Sprawiedliwości Okresu Przejściowego

Pani Assia Belhassen – odpowiedzialna za sprawy sprawiedliwości okresu przejściowego w Tunezyjskiej Lidze Praw Człowieka (LTDH)

Pan Ali Jlali – dziennikarz z prywatnej stacji Radia Kalima, współpracującej z CTJT

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

